

Písemná část SZK ze správního práva

23. 2. 2024

Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s., IČO: 085 45 765, se sídlem Americká 584/14, Vinohrady, 120 00 Praha 2, je vlastníkem komplexu pozemků v obci Dolní Končetina nacházející se na území Kraje P. (obec s rozšířenou působností). Na části pozemků je umístěn oplocený areál o rozloze cca 6 ha, v němž se nachází 9 kancelářských budov propojených mezi sebou pozemní komunikací s asfaltovým povrchem o celkové délce cca 1 200 m.

Rozhodnutím o povolení záměru ze dne (x) vydaným příslušným správním orgánem byla v obci Dolní Končetina povolena realizace stavby místní komunikace I. třídy (dále jen „komunikace“), která měla být umístěna na pozemcích přímo sousedících s pozemky společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s., a to ve vzdálenosti cca 600 m od hranice areálu. Dne (x+4), který připadal na neděli, bylo toto rozhodnutí prostřednictvím datové schránky doručeno společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s., která proti tomuto rozhodnutí podala odvolání dne (x+20).^{*} Žádný z dalších účastníků řízení odvolání nepodal. Dne (x+34) bylo věcně a místně příslušným orgánem II. stupně vydáno rozhodnutí s následujícím výrokem:

„Odvolání společnosti Mississippisi Real Estate Holding a.s., IČO: 085 45 765, se sídlem Americká 584/14, Vinohrady, 120 00 Praha 2, se jako opožděné zamítá.“

Proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně podala společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. dne (x+62) správní žalobu, kterou se domáhala vyslovení nicotnosti tohoto rozhodnutí pro vnitřní rozpornost způsobenou tím, že jako účastník řízení byla v rozhodnutí označena jiná společnost, přičemž obchodní firma této společnosti je navíc v rozporu s uvedeným identifikačním číslem. Z žaloby se dále podává, že i kdyby toto rozhodnutí nebylo nicotné, stále by bylo nezákonné, neboť odvolání bylo podáno včas. Rozhodnutí orgánu I. stupně totiž bylo účastníkovi řízení doručeno v neděli, a lhůta tedy mohla začít běžet nejdříve následující pracovní den, tedy v pondělí. Odkladný účinek žalobě v řízení před soudem přiznán nebyl.

Vzhledem k tomu, že jediné podané odvolání proti rozhodnutí o povolení záměru bylo pravomocně zamítnuto, správní orgán I. stupně vyznačil na písemném vyhotovení povolení právní moc a realizace komunikace zanedlouho poté započala. Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. se v návaznosti na zahájení výstavby rozhodla vytěžit ze situace aspoň něco pozitivního, a umístila ve vzdálenosti cca 40 metrů od osy vozovky budoucí komunikace

billboard o ploše 6 m² s nápisem „Mississippi Real Estate. Pronájem kancelářských budov – 500 metrů“.

Komunikace byla dokončena v rekordním čase a záhy po svém slavnostním otevření se stala významnou dopravní tepnou. Při průjezdu čerstvě postavenou komunikací si billboardu všiml úředník stavebního úřadu obce Dolní Končatina Ing. Horlivý, který o tom obratem informoval svého představeného. Stavební úřad se následně rozhodl za účelem odstranění billboardu přistoupit k vydání stavební uzávěry po obou stranách komunikace. Dne (y) proto stavební úřad vydal územní opatření o stavební uzávěře, kterým na dobu 5 let zřídil silniční ochranné pásmo. Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. byla následně vyzvána k odstranění billboardu, na což společnost na radu svého advokáta nijak nereagovala, neboť „*stavební uzávěra nemůže dopadat na reklamní zařízení, které tam už stojí*“.

Reklamy na kancelářský areál si později všiml producent filmového studia Pelikán spol. s r.o., který se rozhodl pronajmout celý areál pro natáčení několika scén válečného filmu. Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. se při podpisu smlouvy ústně zavázala „*postarat o všechny formality*“, nicméně nic takového neučinila. Během jednoho z natáčecích dnů, kdy se mezi kancelářskými budovami pohybovala „filmařská“ vojenská technika, se do areálu kolem 6 hodiny ranní dostavil zaměstnanec jednoho z nájemců pan Procházka, který o natáčení nic nevěděl. Po průchodu přes turnikety a všimnutí si vojenské techniky se pan Procházka zděsil, že začala skutečná válka, a rozhodl se zabarikádovat příjezdovou cestu ke své budově, pročež umístil na asfalt pivní sud.

Otázky řešte za použití právních předpisů ve znění platném a účinném k 1. 1. 2024. Současně vycházejte z předpokladu, že tyto právní předpisy byly platné a účinné po celou dobu, kdy v zadání popsané děje probíhaly. V odpovědích na položené otázky argumentujte právní úpravou a vždy odkažte na konkrétní paragraf, odstavec, příp. písmeno právního předpisu.

Otázky:

1. Zákon č. 13/1997 Sb. stanovuje, že „*k užívání dálnic, silnic a místních komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny (dále jen "zvláštní užívání")*“, je třeba povolení příslušného silničního správního úřadu“ (§ 25 odst. 1).

Z hlediska klasifikace forem správních činností je toto povolení:

- a) opatřením obecné povahy
- b) rozhodnutím
- c) osvědčením

(jenom jedna odpověď je správná, otázka je hodnocena 2 body).

2. Bylo pro natáčení filmu společností Pelikán spol. s r.o. potřeba veřejnoprávního povolení?

(otázka je hodnocena 0-2 body).

3. Který správní orgán byl příslušný k rozhodování o podaném odvolání?

(otázka je hodnocena 0-2 body).

4. Jak by soud měl rozhodnout o správní žalobě společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s.? Mohla se společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. domáhat nápravy vady výroku rozhodnutí jiným způsobem?

(otázka je hodnocena 0-1-2 body)

5. Formulujte poučení o opravných prostředcích, které by mělo být součástí rozhodnutí soudu o správní žalobě společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s.

(otázka je hodnocena 0-1-2 body)

6. Přezkumné řízení podle zákona č. 500/2004 Sb. může být zahájeno:

- a) na základě podnětu účastníka původního řízení
- b) na základě návrhu účastníka původního řízení
- c) na základě podnětu jakékoliv osoby

(jenom jedna odpověď je správná, otázka je hodnocena 2 body)

7. Pokud by společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. byla v řízení o povolení záměru zastoupena advokátem zmocněným k „zastupování zmocnitele v celém správním řízení, a dále též v řízeních o všech opravných prostředcích“, mohl by tento advokát zastupovat společnost též v přezkumném řízení, jehož předmětem by byl přezkum zákonnosti rozhodnutí o povolení záměru?

(otázka je hodnocena 0-2 body)

8. Zákon č. 13/1997 Sb. stanovuje, že „k ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo zastavěné území obcí slouží silniční ochranná pásma.“ (§ 30 odst. 1). Právní úprava dále v silničních ochranných pásmech zakazuje celou řadu činností (srov. §§ 31 až 33 zákona č. 13/1997 Sb.).

Silniční ochranné pásmo tedy omezuje práva vlastníka dotčeného pozemku, příp. stavby. Z hlediska forem omezení vlastnických práv lze silniční ochranné pásmo označit jako:

- a) vyvlastnění
- b) územní omezení vlastnického práva
- c) stavební uzávěru

(jenom jedna odpověď je správná, otázka je hodnocena 2 body)

9. Dopustila se společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. v souvislosti s umístěním billboardu nějakého protiprávního jednání? Pokud ano, jakého?

(otázka je hodnocena 0-1-2 body)

10. Dopustil se pan Procházka nějakého protiprávního jednání? Pokud ano, jakého?

(otázka je hodnocena 0-1-2 body)

Vzorové řešení:

1. b)

2. **Bylo pro natáčení filmu společností Pelikán spol. s r.o. potřeba veřejnoprávního povolení?**

Pro natáčení filmu nebylo potřeba žádného úředního povolení. Audiovizuální tvorba sice naplňuje znaky zvláštního užívání podle § 25 odst. 6 písm. c) bodu 6. zákona o pozemních komunikacích, nicméně ustanovení o zvláštním užívání se v daném případě vůbec neuplatní, neboť natáčení probíhalo na účelové komunikaci ve smyslu § 7 odst. 2 zákona, na kterou se režim zvláštního užívání nevztahuje.

Obecně platí, že každý může činit, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).

3. **Který správní orgán byl příslušný k rozhodování o podaném odvolání?**

Místní komunikace I. třídy je místní komunikací ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (§ 6 odst. 2 písm. a) zákona). Podle § 34a odst. 2 stavebního zákona působnost stavebního úřadu ve věcech záměru místní komunikace vykonává obecní stavební úřad obce s rozšířenou působností. Ke stejnému závěru lze dospět podle § 30 odst. 3 písm. a) a § 34a odst. 1 stavebního zákona. Místní příslušnost se určuje podle § 11 odst. 1 písm. b) správního řádu. O povolení záměru tedy v I. stupni rozhodoval Obecní úřad obce Dolní Končetina.

Podle § 89 odst. 1 správního řádu je odvolacím správním orgánem nejbližší nadřízený správní orgán. Podle § 178 odst. 2 správního řádu se nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. O podaném odvolání tedy rozhodoval Krajský úřad Kraje P. Ke stejnému závěru vede odkaz na § 67 odst. 1 písm. a) krajského zřízení nebo odkaz na § 89 odst. 1 a § 178 odst. 1 správního řádu s ohledem na § 30 odst. 2 a § 34 písm. c) stavebního zákona.

4. **Jak by soud měl rozhodnout o správní žalobě společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s.? Mohla se společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. domáhat nápravy vady výroku rozhodnutí jiným způsobem?**

Žaloba by měla být jako nedůvodná zamítnuta podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního. Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. nebyla v důsledku chybného napsání své obchodní firmy nikterak zkrácena na svých právech, neboť se jednalo o pouhou formální vadu rozhodnutí, konkrétně o zřejmou nesprávnost v jeho písemném vyhotovení. Tato chyba v psaní přitom nezakládá vnitřní rozpornost ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť identita účastníka řízení může být spolehlivě zjištěna z kombinace jiných údajů (zejm. z identifikačního čísla osoby, které je samo o sobě unikátním identifikátorem). Zcela irelevantní je pak i námitka, že rozhodnutí bylo společnosti doručeno v neděli, neboť podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu se den doručení rozhodnutí do běhu lhůty nezapočítává nikdy.

Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. mohla docílit nápravy formální vady rozhodnutí podáním podnětu k opravě zřejmé nesprávnosti podle § 70 správního řádu vůči Krajskému úřadu Kraje P. coby orgánu, který vadné rozhodnutí vydal. Krajský úřad by pak vydal o opravě opravné rozhodnutí, neboť se jedná o chybu ve výroku.

5. **Formulujte poučení o opravných prostředcích, které by mělo být součástí rozhodnutí soudu o správní žalobě společnosti Mississippi Real Estate Holding a.s.**

„Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.“

Soudní řád správní v § 54 odst. 2 soudního řádu správního toliko stanoví, že rozsudek musí obsahovat poučení o opravném prostředku, aniž by specifikoval jeho náležitosti. Aby poučení mohlo vůbec plnit svou funkci, musí obsahovat alespoň údaj o přípustném opravném prostředku, a dále lhůtu a místo pro jeho uplatnění. Podle § 102 soudního řádu správního je opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost. Podle § 106 odst. 2 musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Podle § 106 odst. 4 se kasační stížnost podává u Nejvyššího správního soudu.

6. c)
7. **Pokud by společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. byla v řízení o povolení záměru zastoupena advokátem zmocněným k „zastupování zmocnitele v celém správním řízení, a dále též v řízeních o všech opravných prostředcích“, mohl by tento advokát zastupovat společnost též v přezkumném řízení, jehož předmětem by byl přezkum zákonnosti rozhodnutí o povolení záměru?**

Nikoliv. V případě přezkumu se nejedná o opravný prostředek proti rozhodnutí, nýbrž o tzv. prostředek dozorcí. Podle § 94 odst. 1 správního řádu je přezkum prováděn z moci úřední, přičemž účastník řízení může toliko dát podnět k provedení přezkumného řízení. Přezkumné řízení je kromě toho samostatným typem řízení a není součástí správního řízení, v němž bylo přezkoumávané rozhodnutí vydáno.

8. b)

9. Dopustila se společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. v souvislosti s umístěním billboardu nějakého protiprávního jednání? Pokud ano, jakého?

Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. se dopustila přestupku podle § 42b odst. 1 písm. e) zákona o pozemních komunikacích, když v rozporu s § 31 tohoto zákona zřídila a provozovala reklamní zařízení v silničním ochranném pásmu bez povolení. Billboard je reklamním zařízením ve smyslu § 7 odst. 2 stavebního zákona. Podle § 31 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích zřízení a provozování reklamního zařízení v silničním ochranném pásmu podléhá povolení. Silniční ochranné pásmo přitom podle § 30 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích vzniká *ex lege* již na základě rozhodnutí o povolení záměru.

Společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. se dále dopustila přestupku podle § 301 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, když zřídila billboard bez povolení záměru. Reklamní zařízení o ploše 6 m² je záměrem ve smyslu § 4 odst. 1 stavebního zákona a zároveň není drobnou stavbou ve smyslu odst. 1 písm. a) bodu 7 přílohy č. 1 ke stavebnímu zákonu. Pro provedení záměru se tedy v tomto případě vyžadovalo povolení, které společnost Mississippi Real Estate Holding a.s. neměla.

10. Dopustil se pan Procházka nějakého protiprávního jednání? Pokud ano, jakého?

Pan Procházka se žádného protiprávního jednání nedopustil. Pivní sud umístěný na komunikaci lze považovat za pevnou překážku. Povolení silničního správního úřadu je podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích zapotřebí k jejímu umístění na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci. Ze zadání však vyplývá, že areál byl oplocen a zabezpečen prostřednictvím turniketů, tudíž šlo o uzavřený prostor nebo objekt a účelová komunikace nacházející se v areálu nebyla s ohledem na § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích veřejně přístupná, takže ustanovení § 29 zákona o pozemních komunikacích se na ni nevztahuje.

Obecně platí, že každý může činit, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).

* Byla provedena oprava zřejmé nesprávnosti v textu; toto bylo zohledněno při opravování.